

RECENZNÝ POSUDOK

Autorka: **PhDr. Simona Kelčíková, PhD.**

Pracovisko: **Ústav pôrodnej asistencie Jesseniovej lekárskej fakulty v Martine Univerzity Komenského v Bratislave**

Názov publikácie: **Hygienické zabezpečenie rúk v zdravotníckej starostlivosti II**

Vysokoškolské skriptá pre študentov lekárskech fakúlt a nelekárskych študijných programov, II., doplnené vydanie, 81 strán.

Dodržiavanie hygieny rúk má zásadný význam v prevencii infekcií spojených so zdravotnou starostlivosťou a je neoddeliteľnou súčasťou presadzovania programu zvyšovania kvality a redukcie rizík pre pacientov a personál.

Vysokoškolské skriptá „Hygienické zabezpečenie rúk v zdravotníckej starostlivosti“ prezentujú problematiku hygieny rúk v klinickej praxi v širších súvislostiach. Dodržiavanie hygieny rúk podľa odporúčaných smerníc pre nemocničné prostredie zdravotníckymi pracovníkmi je v súčasnosti značne neuspokojivé. Zisťuje sa veľmi nízka compliance zásad hygieny rúk zdravotníckymi pracovníkmi. WHO preto odporúča edukačné stratégie zamerané na zmenu postoja a nápravu nesprávnych postupov hygieny rúk v klinickej praxi. Efektívne vzdelávanie v problematike hygieny rúk možno preto považovať za kľúčový faktor prevencie vzniku nemocničných infekcií.

Autorka sa dlhodobo venuje otázkam hygienického zabezpečenia rúk v zdravotníckej praxi tak v teoretickej ako aj praktickej oblasti, v publikácii uplatňuje tiež výsledky vlastných vedeckých projektov zameraných na oblasť edukácie v danej problematike.

Vysokoškolské skriptá sú určené študentom všeobecného lekárstva, ošetrovateľstva, pôrodnej asistencie, sestram z klinickej praxe a všetkým, ktorí majú o danú problematiku hlbší záujem.

Problematiku hygienického zabezpečenia rúk v zdravotníckej praxi podáva autorka v ôsmich kapitolách. Po úvodnej, venovanej zásadným definíciám a pojmom nasleduje kapitola podávajúca základné poznatky o anatómii a fyziológii kože, potrebné k pochopeniu ovplyvňovania morfológie a funkcií kože používanými postupmi. Tretia kapitola uvádza prehľad historických ako aj súčasných názorov na hygienu rúk, v štvrtej kapitole sú uvedené poznatky o rezidentnej a tranzientnej mikroflore kože rúk, zásadné pre pochopenie prenosu patogénov rukami zdravotníckych pracovníkov a indikácie pre umývanie a dezinfekciu rúk

v klinickej praxi. V kľúčových kapitolách, venovaných hygienickému zabezpečeniu rúk v zdravotníckej starostlivosti sa autorka venuje jednotlivým formám hygieny rúk (mechanické umývanie rúk, hygienické umývanie rúk, hygienická dezinfekcia rúk, príprava rúk chirurga pred operačným výkonom) a tiež ďalším aspektom hygieny rúk akými je používanie sterilných a jednorázových rukavíc, starostlivosť o nechty, nosenie arteficiálnych nechťov, náramkov, prsteňov apod., uvádza prípravky na umývanie a dezinfekciu rúk a venuje sa tiež ich uchovávaniu a dávkovaniu. V siedmej kapitole podáva autorka údaje z oblasti výskumu v problematike hygieny rúk, o nežiadúcich účinkoch postupov hygieny rúk na kožu zdravotníckych pracovníkov a stratégie na ich redukciu. Z hľadiska riešenia neuspokojivej situácie dodržiavania zásad hygieny rúk zdravotníckymi pracovníkmi je mimoriadne prínosnou posledná, ôsma kapitola, venovaná edukačným stratégiám hygieny rúk v klinickej praxi.

Predložený text je logicky štruktúrovaný, dobre a prehľadne spracovaný. Podávané poznatky sú spracované z relevantných literárnych prameňov, citované podľa platných citačných noriem. Text je doplnený viacerými tabuľkami a veľmi názornými schémami v prílohách, obsahuje výpis aktuálnych právnych predpisov a noriem, je písaný jasným a zrozumiteľným jazykom, čo je predpokladom pre jeho úspešné využitie.

Doc. MUDr. Želmíra Fetisovová, PhD.

Dermatovenerologická klinika UNM a JLF UK v Martine

V Martine 2. júla 2013.

